

Beste leden,

Op **dinsdag 9 oktober 2018** vindt de 304^e lezing plaats, getiteld:

RUILVERKAVELINGSLANDSCHAPPEN IN DRENTHE

De provincie Drenthe is het decor van heidevelden, zandverstuivingen en hunebedden en kent prachtige fiets- en wandelpaden langs bossen, esdorpen en beekdalen. Behalve dit landschap kent Drenthe ook grootschalige landbouwgebieden. Hier kijkt de recreant over het algemeen genomen liever niet naar, want deze 'polder'-mal ligt immers over heel Nederland uitgelegd en is niet typerend Drents.

Het bovengenoemde groene en typisch Drentse esdorpenlandschap is echter voor een groot deel jonger dan we denken; het merendeel is zelfs jonger dan 60 jaar en gevormd tijdens de jonge ontginningen en ruilverkavelingen van de 20ste-eeuw. De ruilverkavelingen en bijhorende landschapsplannen (ontwerpen van o.a. Harry de Vroome) bouwden na WOII voort op de karakteristieken van het Drentse esdorpenlandschap, dat overigens sinds de 19e eeuwse markeverdelingswetten al was getransformeerd naar een grootschaliger cultuurlandschap.

De 20ste-eeuwse jonge heideontginningen en ruilverkavelingen transformeerden het Drentse landschap tot het esdorpenlandschap én een grootschalig landbouwgebied dat het nu is. Tegenwoordig is de algemene beeldvorming over de ruilverkavelingen negatief: het natuurlijke reliëf werd afgevlakt; sloten gedempt en paden verhard en rechtgetrokken. Veel biodiversiteit en cultuurhistorische waarden zijn verloren gegaan.

Sterre laat aan de hand van onderzoeken die de afgelopen jaren door de provincie Drenthe zijn uitgezet zien dat het verhaal van het getransformeerde landschap, deze jonge laag landschapsgeschiedenis, niet alleen zeer bepalend is geweest voor het Drentse landschap en landbouw, maar ook vanuit een ontwerpbenadering vorm heeft gekregen. Zij legt tot slot ook de link over de wijze waarop kennis, het verhaal van deze jonge landschapsgeschiedenis, als inspiratie kan bijdragen aan overheidsbeleid en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Landschapsplannen van Drenthe tussen 1945 en 1975 laten zien dat heel Drenthe is bedekt

Sterre Brummel MA is landschapshistoricus en beleidsadviseur Cultuurhistorie en Ruimte bij de Provincie Drenthe.

FLORIN, NOBELSTRAAT 2, UTRECHT | DINSDAG 10 OKTOBER 2018 | 20:00 UUR